



STEKLAR

GlasilO OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 13

Rogaška Slatina

April 1985

Za minuli praznik OF – 27. april,
za praznik dela – 1. maj
in za 40. obletnico dneva zmage – 9. maj
čestitamo vsem sodelavkam in sodelavcem
v steklarni »Boris Kidrič« in Steklarski šoli,
vsem krajanom Rogaške Slatine in okolice
ter vsem delovnim ljudem in občanom
Jugoslavije!

Organi samoupravljanja
in družbenopolitične organizacije
Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole
ter uredništvo časopisa »Steklar«

Preberite!

Tudi lani uspešno! 2

Tozd Tehnokristal v
Kardeljevem napreduje 3

Obeti so spodbudni, če... 4

Pravočasno spodbuditi
domoljuben čut in
patriotizem 5

Prva naloga je bila ureditev
razmer 7

Prijavni rok do 1. avgusta
letos 11

Imamo moderno telovadnico 12

Krajši konec je ponovno naš 12

Kaj so: izum, model in vzorec,
tehnična izboljšava, koristni
predlog in patent? 13

V marcu 1806 delavcev 14

Jože Horvat-Jaki 15

Nagradna križanka št. 126 16



Po zaključnem računu Steklarske šole

Tudi lani uspešno!

V tem sestavku vam predstavljamo z nekaterimi osnovnimi podatki dosežke in uspehe našega dela v letu 1984!

Če na grobo preletimo rezultate poslovnih dogodkov za leto 1984 dobimo potrditev, da smo v letu 1984 dosegli rezultati znatno boljši od doseženih v letu 1983. Zato dajemo naslednji poslovnimi rezultati; prikazani v tabeli 1!

Po primerjavi rezultatov leta 1984 z letom 1983 vidimo, da so v letu 1984 doseženi rezultati znatno boljši od doseženih v letu 1983. Zato dajemo naslednjo razlago:

Večina celotnega prihodka od prodaje stekla

Doseženi celotni prihodek zajema vso našo plačano dejavnost. Največ, 80% celotnega prihodka, je prodaja stekla na domačem in tujem trgu. Ostali del celotnega prihodka pa so dohodki šole in ostalih dejavnosti. Lansko leto smo tudi del proizvodnje izdelali za izvoz in s tem dosegli za nas že kar lep uspeh, to je 311.570 ameriških dolarjev izvoza. S tem izvozom smo v celoti pokrili naše potrebe po uvozu repromateriala.

Proizvodni program v letu 1984 je obsegal zahtevnejše izdelke, kar nam je navrglo več dohodka. Del povečanega dohodka pa je tudi rezultat povečanja naših prodajnih cen, kar je bilo nujno zaradi velikega povečanja stroškov.

Za 68% povečana porabljena sredstva

S hitrim naraščanjem inflacije v letu 1984 so se tudi pri nas stroški – porabljena sredstva – močno povečali, in to kar za 68% v primerjavi z letom 1983. Močno so se povečali stroški s porabo surovin in materiala – in sicer za 65%. Najbolj pa se je podražila energija, to so: mazut, butan in elektrika. Ti stroški so se povečali celo za 78% v primerjavi z letom 1983.

Seveda je takšno povečanje stroškov znatno vplivalo na ustvarjeni dohodek. Kljub velikim podražitvam v letu 1984 pa smo dohodek v primerjavi z dohodkom v letu 1983 povečali za 77%.

Z ozirom na povečan dohodek in tudi večjo maso sredstev za osebne dohodke, kar je osnova za izračun raznih obveznosti iz dohodka, so se povečale naše obveznosti za 62%.

Za nas najvažnejši del sredstev je ustvarjeni čisti dohodek, saj ta sredstva razporejamo za osebne dohodke

in sklade oziroma za akumulacijo. Za osebne dohodke smo razporedili za 67% več sredstev kot v letu 1983.

Poprečni osebni dohodek 24.256 dinarjev

In kakšna je primerjava čistega povprečnega mesečnega osebnega dohodka na delavca v letih 1984 in 1983?

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na delavca je bil v letu 1983 15.215 dinarjev, medtem ko je bil lani 24.256 dinarjev. Kljub povečanju povprečnega čistega osebnega dohodka za

59% pa še vedno ne dosegamo republiškega povprečja, ki je bilo lani 27.222 dinarjev, pa zaostajamo za njim za 11,22%. Zato je naš cilj letos, da dosežemo republiško povprečje. Seveda pa bo treba vložiti v to še več truda od dosedanjega!

V skupno porabo za druge potrebe smo izločili 7.000.000 dinarjev. Od tega so bile obveznosti za krajevno skupnost, za obvozno cesto, za telovadnico in za skupne rezerve za prehrano skupaj 2.775.216 dinarjev. Preostali del sredstev pa je namenjen za porabo v naši delovni organizaciji.

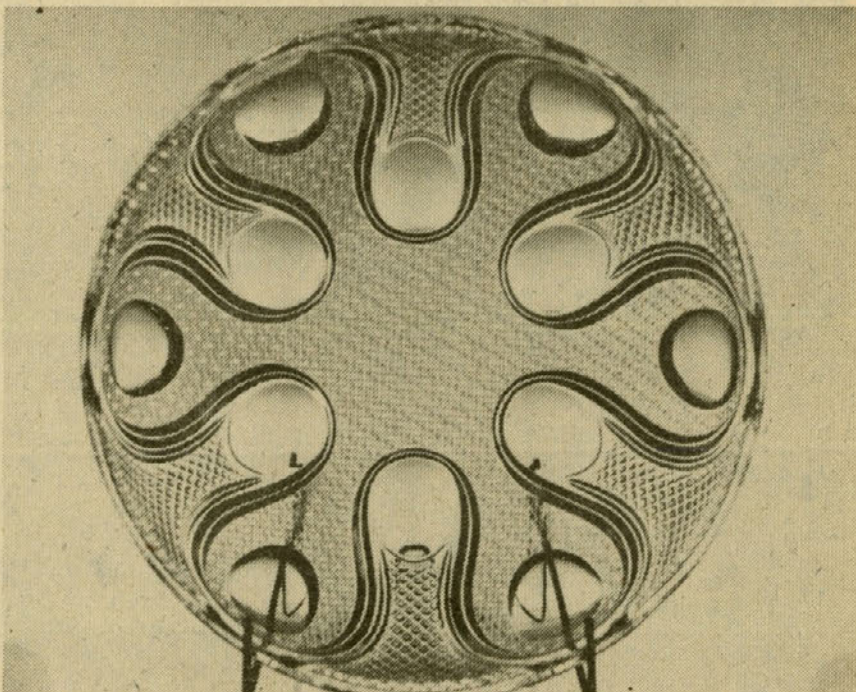
Sredstva, razporejena v poslovni sklad, smo razporedili za financiranje plinovoda, ker bomo namesto mazuta uporabljali plin.

Ko ocenjujemo dosežene rezultate, lahko potrdimo, da smo kljub velikim težavam dosegli dobre rezultate. Ti so nam za osnovo in izhodišče pri planiranju za leto 1985!

FRUMENCIJ WEILGUNI

Tabela 1: Kazalci o poslovanju in gospodarjenju Steklarske šole v letih 1984 in 1983 (v dinarjih!)

Kazalci	Leto 1983	Leto 1984	Indeksi 1984/83
Celotni prihodek	150.693.163	260.548.869	173
Porabljena sredstva	65.073.149	109.332.696	168
Dohodek	85.620.014	151.216.174	177
Obveznosti iz dohodka	15.242.348	24.777.268	162
Čisti dohodek	70.377.665	126.438.906	180
Razporeditev čistega dohodka:			
del za osebne dohodke	59.779.422	100.166.335	167
del za stanovanjske potrebe	2.745.380	4.480.906	163
del za skupno porabo	3.300.000	7.000.000	212
del za poslovni sklad	2.840.463	11.767.342	414
del za rezervni sklad	1.712.400	3.024.323	177
Skupaj razporeditev	70.377.665	126.438.906	180



Z delovnega obiska v Dalmaciji

Tozd Tehnokristal v Kardeljevem napreduje ...

Skladno z dogovorjenim konceptom o strokovno tehnični pomoči, ki velja na ravni Steklarne »Boris Kidrič«, sem v letošnjem marcu obiskal naš tozd v Kardeljevem in nekaj manj kot teden dni delal v njem. Ker je prav, da se naši sodelavci v Rogaški, Kozjem in drugje seznanijo, kako delajo v našem najbolj oddaljenem tozdu, me je urednik Steklarja pozval, naj napišem nekaj vrstic o teh vtisih ...

Že bilanca za leto 1984 je pokazala napredek tozda Tehnokristal v Kardeljevem, saj so prigrisodarili pozitiven rezultat. V letošnjem marcu sem bil tam, da skupno ugotovimo administrativno-tehnično vodenje proizvodnje, način uveljavljanja pravilnika o nagrajevanju po rezultatih dela, da razrešimo nekatere organizacijske zadeve in da ocenimo, do kod smo prišli in kaj vse je še treba postoriti.

Mogoče bi najprej začel pri nas! Sodelavci iz Kardeljeva imajo pripombe: večkrat dobivajo pošiljke gladkega stekla brez ustreznih tehničnih navodil (vzorci, normativi); ne obveščamo jih o sejah samoupravnih organov, čeprav imajo svoje delegate v njih; premalo so seznanjeni z nekaterimi odločitvami na ravni organizacije združenega dela; poredko jih obiše kakšen vodilni delavec iz ozda, če pa že pride, se ne pojavi med celotnim kolektivom ... Mirne duše lahko ugotovimo, da so te pripombe zelo umestne in prav bo, da smo nanje prav vsi odgovorni delavci zelo pozorni!

Zbor delovnih ljudi, ki sem mu prisostvoval, je presešel meje »živahnosti«. Bil je morda celo preglasen. Iz

vsega povedanega pa sklepam dvoje. Prvič, da imajo ljudje v Kardeljevem in na Trpnju dovolj volje in želje, da se dokažejo, da napredujejo, zato so glasno povedali, kaj vse je narobe. In drugič, da so še premalo informirani in da je spoznavanje napak v lastnih vrstah še premalo samokritično.

Merjen normirani učinek je prinesel v januarju rezultat nekje okrog 108%; tudi izkoristek skupnega sklada delovnega časa je bil dober. Kar je treba pohvaliti, se naj pohvali! V čisto tehnični kvaliteti bo treba še kaj postoriti, čeravno je sedanja kakovost že sprejemljiva. Ko rečem, »že sprejemljiva«, mislim predvsem na nihanje kvalitete dela manj izkušenih brusilcev. Ko obravnavajo osebni dohodek, je ta še preveč »imaginaren« v razmišljanju, saj ga vse premalo gledajo skozi prizmo kakovosti in količine skupnega dela. Ni namreč umestno steklobrusilčevo kvalificirano delo primerjati s težaškim delom v tamkajšnjih delovnih organizacijah Luka in Azbest.

Zastavili smo temeljno nalogo, naj ima tozd tak sistem vodenja knjig in evidenc, da bo primerljiv z ostalimi tozdi v naši organizaciji združenega dela.

O sistemu nagrajevanja smo rekli, da se ga ne sme preveč po svoje krojiti, ker s tem povzročamo »razpoke«, ki jih je nato težko mašiti.

Za napredovanje tozda smo se zednili, da je nujno tudi izboljšati kadrovske strukture, saj je steklo tako občutljiva tvarina in brušenje tako tenkočutno, da zahteva vse bolj kvalificiran pristop.

Večji, hitrejši napredek dislocirane ali prostorsko izločenega tozda s 35 brusnimi vreteni je prav gotovo pomemben tudi za Steklarne »Boris Kidrič«, vendar mora vladati za to največji interes predvsem v samem tozdu. Ta interes se mora danes izražati toliko bolj, ko je vprašanje zaposlitve vse bolj zaostreno.

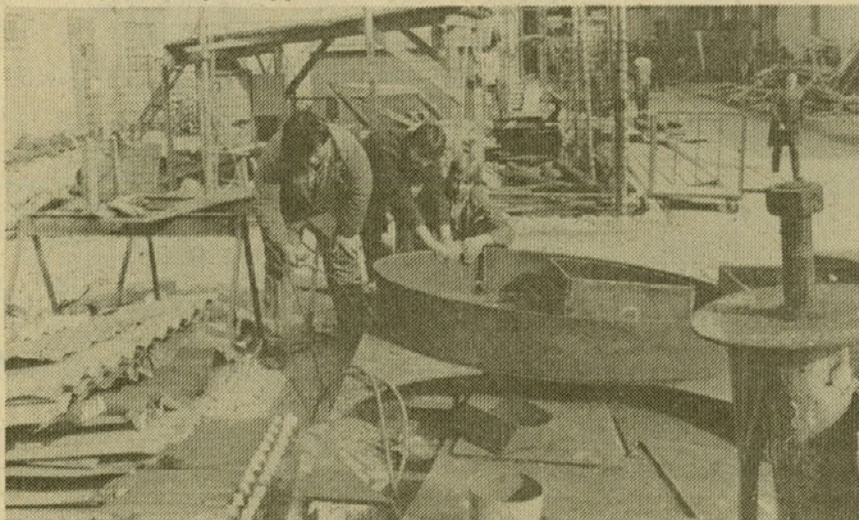
Resnici na ljubo moram zapisati, da so tehnični in prostorski pogoji v tozdu Tehnokristal v Kardeljevu s Trpnjem neustrezni. V Kardeljevem prostorska stiska sili v razmišljanje, naj v prvi fazi čimprej dogradijo vsaj skladišče. Odločitev o investiciji naj ne bi bila vprašljiva. Obstoječa strojna oprema sploh ni odločilna, niti sam objekt.

Verjetno je odločilna pri taki odločitvi stopnja usposobljenosti brusilcev in njihova pripravljenost, da razvijejo svoj obrat. To pa je možno doseči s trdnim delom in seveda tudi z odrekanjem med investiranjem. Več kvalitetnih kosov, manj odpadka, več prisotnosti na delu – to pa so dejstva, ki odrekovanja zmanjšujejo!

Ne bi kazalo zanemariti tudi interesa Steklarne! Tega je vsekakor treba videti skozi bodoče povečane kapacitete gladkega stekla. Območje Kardeljevega in Trpnja pa nalaga našim ljudem v razvoju in komerciali, da organizacijsko izpeljejo ponujeno možnost za pokrivanja jadranskega turističnega pasa, npr. iz novega proizvodnega in dispečerskega mesta v Kardeljevem. Iz tega zoprnega kota gledano je to močna vzpodbuda sodelavcem v Dalmaciji, da s svojim nenehnim zavzemanjem za boljše delo in boljše odnose dosežejo trdno osnovo za nadaljnje delo in razvoj. In vse kaže, da so na dobri poti in da bo z okrepljenim zaupanjem v matični organizaciji združenega dela v bodoče tako samo še obogaten koncept za širitev proizvodnih in ponudbenih zmogljivosti Steklarne »Boris Kidrič«.

JOŽE BOŽIČEK

Tudi vzdrževalci imajo sedaj polne roke dela...! – foto Z. Novak



Kako novi zakon o celotnem prihodu vpliva na poslovanje?

Obeti so spodbudni, če ...

V novembrski številki »Steklarja« je bil objavljen članek pod naslovom »Prispevek k stabilizaciji«, s katerim smo bralce obvestili o takrat že znanih novostih, ki jih prinaša nov zakon o ugotavljanju in razporejanju prihodka in dohodka ter o ugotavljanju in razporejanju prihodka, ki mu skrajšano rečemo kar Zakon o celotnem prihodu. Ker sedaj že poznamo več njegovih podrobnosti, je prav, da že objavljene novice v kratkem obnovimo in dopolnimo z znanimi vplivi tega zakona na poslovanje naše delovne organizacije.

Že iz imena zakona lahko razberem področje, ki ga zakon ureja, v osnovi pa ga bi moral poznati vsak delavec, ki združuje svoje delo na samoupravni osnovi.

Namen novega zakona je: hitreje in dosledno uresničevati program gospodarske stabilizacije, zmanjšanje inflacije ter realno prikazovanje nove ustvarjene vrednosti!

Novost pri ugotavljanju realiziranega ali ustvarjenega – plačanega prihodka iz izvoza obvezuje uporabnika družbenih sredstev, da odproda ali uporabi devizna sredstva – prilive za plačilo obveznosti v okviru družbeno priznanih reprodukcijskih potreb – v petnajstih dneh priliva deviz, pod pogojem, da je bil izvoz proizvodov blaga ali storitev opravljen do zadnjega dne obračunske dobe.

Pomembna novost je tudi prištevanje realiziranega ali ustvarjenega prihodka na podlagi zavarovanih plačil pri skupnostih premoženjskega in osebnega zavarovanja v celotni prihodek. V celotni prihodek lahko prištejemo samo znesek, ki ga bo zavarovalna skupnost nadomestila, če kupec ne bo plačal pogodbenega zneska v zakonskem roku. To pa za nas pomeni težje pogoje za pridobivanje celotnega dohodka, čistega dohodka in s tem tudi osebnih dohodkov.

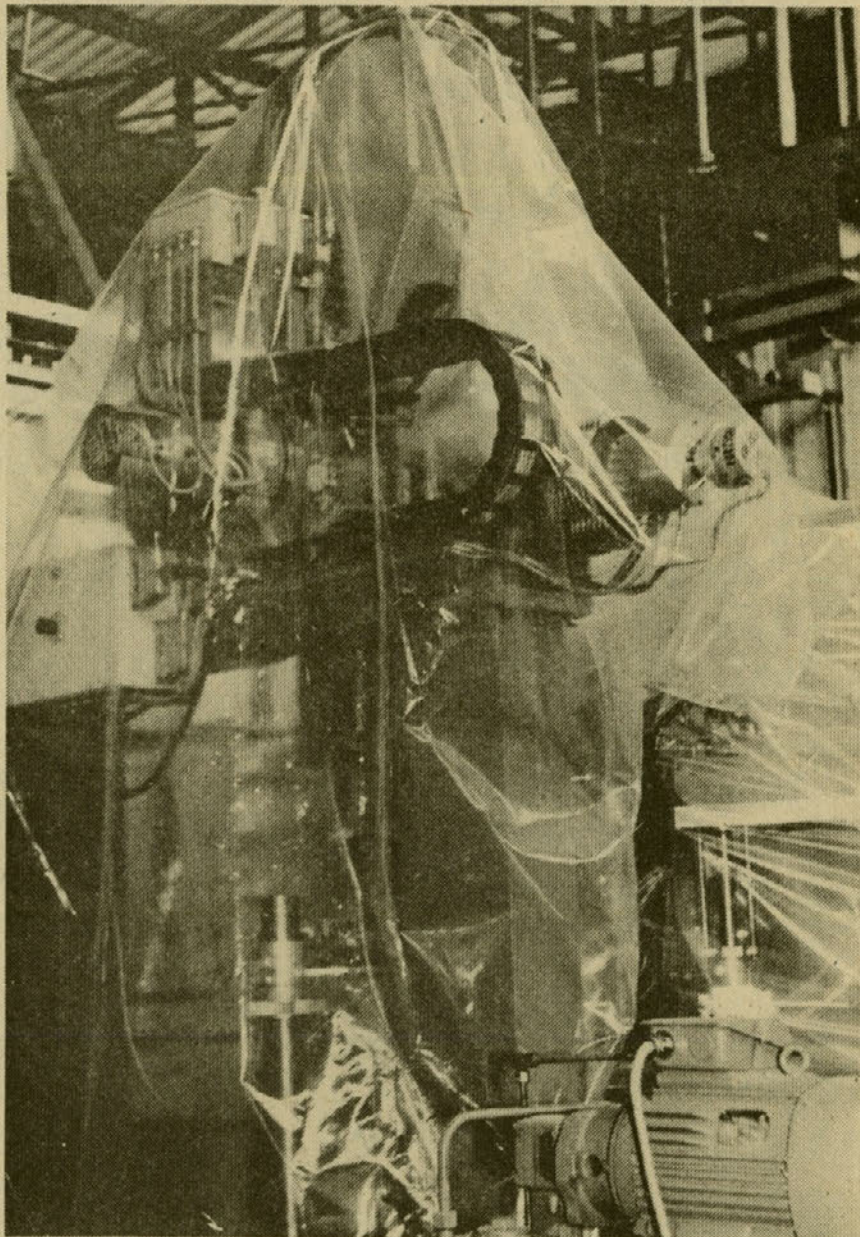
Pri ugotavljanju stroškov poslovanja v razredu 4 – na kontih, na katere se knjiži porabljena sredstva, ki tvorijo celotni prihodek – sta vpeljeni dve skupini novih kontov, na katerih se knjiži druge stroške poslovanja.

Novost je tudi, da tozdi, ki so ustanovili delovno skupnost skupnih služb, lahko krijejo stroške zanje v breme svojega celotnega prihodka.

Tudi obresti za obratna sredstva, nadomestila za bančne storitve, naknadno ugotovljene stroške preteklih let, pokritje izgub, popravke vrednosti zaradi primanjkljajev in škode, ki jih tozdi povzročijo drugim uporabnikom družbenih sredstev ali civilno pravnim osebam, pokrivajo tozdi iz celotnega

prihodka. Po starih predpisih so ta izplačila bremenila ustvarjen dohodek, zato bo po novem obračunu dohodek nižji in zmanjšala se bo osnova za izra-

Oprema na naši peči je že montirana in primerno zaščitena – foto Z. Novak



čun prispevkov za skupno in splošno porabo.

To bo ugodno delovalo na ustvarjen čisti dohodek, seveda če se delegati samoupravnih interesnih skupnosti ne bodo opredelili za povečanje prispevnih stopenj.

Največja novost pa izhaja iz 34. člena zakona o celotnem prihodu; obveznost revalorizacije zalog, surovin, rezervnih delov, materiala, drobnega inventarja ter surovin in

materiala v nedokončani proizvodnji in gotovih izdelkih. Enostavno povedano to pomeni, da se mora vse zaloge ob koncu obračunske dobe – ob periodičnih obračunih – preračunati na zadnje nabavne cene, razliko iz povečanja vrednosti zalog pa prenesti v poslovni sklad za potrebe obratnih sredstev. Za toliko se bodo zmanjšali dohodki v tozidih in s tem tudi razpoložljiva sredstva za izplačilo bruto osebnih dohodkov, istočasno pa naj bi se s tem zmanjšala inflacijska stopnja.

Zelo lepo zamišljeno in tudi družbeno upravičeno, vendar le, če bodo to vsi dosledno izpeljali, če ne bodo za to obremenitev celotnega prihodka povečali cene proizvodov, s tem pa dosegli ravno nasprotno, sprejemanje novih predpisov, in če ne bo inflacija naraščala hitreje kot revalorizacija, ker se revalorizacija opravlja v časovnem zaostanku treh mesecev!

Ne moremo mimo dejstva, da bodo največje breme nosili delavci v računovodstvih in v nabavnih oddelkih, ki so dolžni tak obračun izdelati v krat-

kem času ob hkratni izdelavi periodičnih obračunov.

Verjetno večina delegatov, ki so glasovali za ta člen zakona o celotnem prihodku, ni razmišljala, da bi to lahko povzročilo nove zaposlitve v administraciji, vendar bomo računovodski delavci tudi to nalogo izpeljali, pa še prav z zadovoljstvom, če bo le dosežen osnovni namen – zmanjšati stopnjo inflacije in s tem storiti velik korak k ozdravitvi gospodarstva.

IVAN KORAŽIJA

Vtisi z občinske konference ZK...

Pravočasno spodbuditi domoljuben čut in patriotizem!

Širokemu krogu bralcev »Steklarja«, torej zlasti steklarjem, bi rad posredoval nekaj vtisov z občinske konference zveze komunistov. Steklarjem še zlasti zato, saj se je med njimi širila revolucionarna misel že pred vojno!

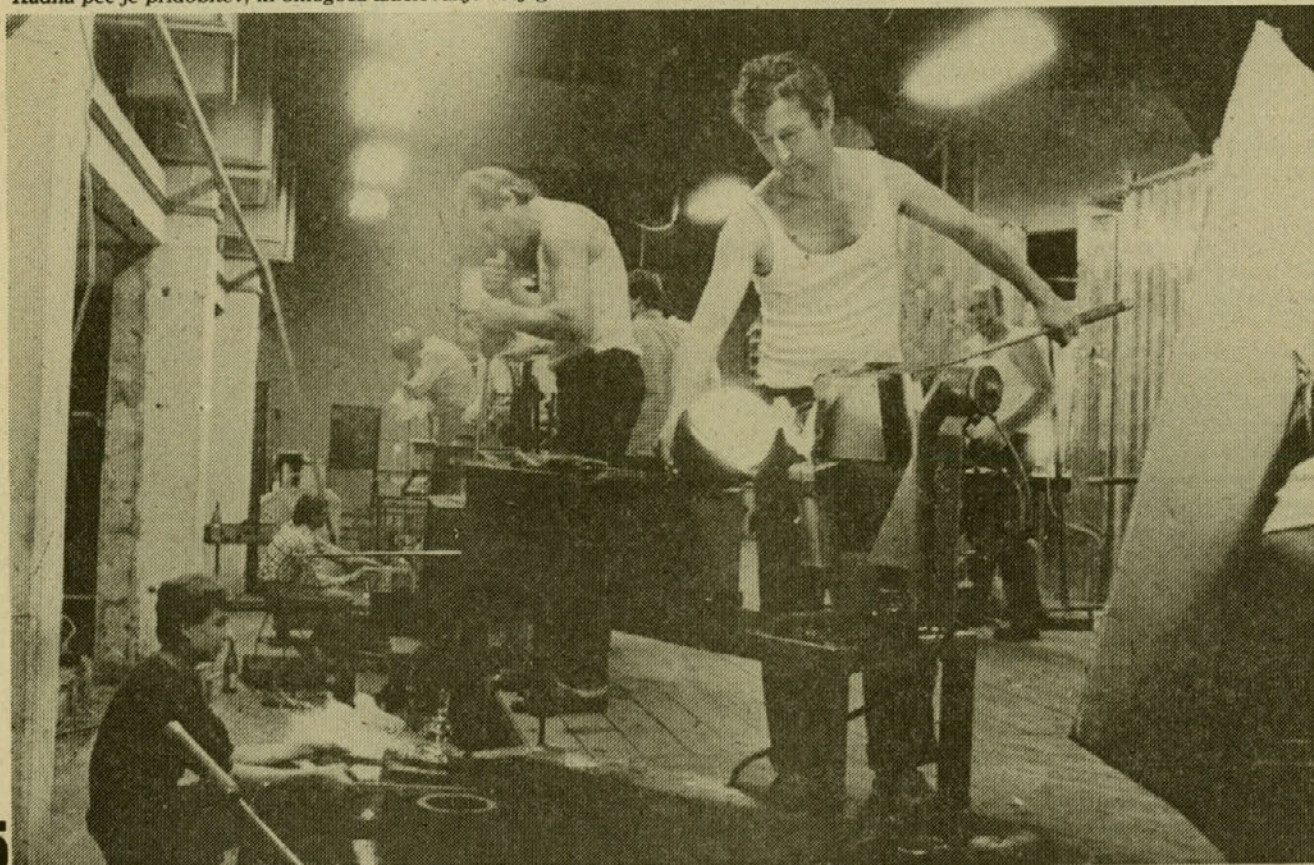
Iz uvodnih besed Jožeta Božička lahko razberemo oceno o ugodnih rezultatih v občini, doseženih v letu

1984. Proizvodnja se je po obsegu povečala za 10 odstotkov, če jo primerjamo z dosežki v letu 1983; turistični

promet se je v enakem obdobju povečal za 17,3%; povečal se je tudi odkup kmetijskih proizvodov. Kar trikrat večji je bil izvoz blaga in storitev in povečala se je tudi ekonomičnost poslovanja.

Vidne premike so naredili predvsem v Steklarni »Boris Kidrič«, ki je moč-

Kadna peč je pridobitev, ki omogoča izdelovanje večjega števila velikih izdelkov – foto Z. Novak



no povečala izvoz, izboljšala kadrovski sestav zaposlenih, z novo naložbo pa bo podvojila proizvodnjo ter odprla kar 500 novih delovnih mest.

Zelo ugodne poslovne rezultate je zabeležilo tudi Zdravilišče, zlasti kompleks Save.

KORS je podvojil dohodek, manjša podjetja, kot so Metka, Bohor in Steklarska šola, pa tudi zaslužijo pohvalo za uspešno poslovanje!

Ob tako imenovanih svetlih primerih pa imamo tudi manj svetle, delovne organizacije z izgubami. Izgub je bilo za 95,5 milijona dinarjev ali za 413% več kot v letu 1984. Zabeležili so jih v dveh tozdih Hmezada (za 88,8 milijonov dinarjev) ter v tozdu Pekar- na in slaščičarna (za 7,3 milijona dinarjev). Že tretje leto posluje z izgubami Kmetijski kombinat.

Emil Rojc je pri tem poudaril, da je brez smisla še naprej opravičevati izgube, ker to sedanjih razmer ne bo razrešilo. Dodal je, da so za to krivi tudi strokovni teami, če ti ves ta čas niso znali predlagati pravih ukrepov, oziroma se tako organizirati, da bi izgube zmanjšali in jih sploh odpravili – seveda ob občinski pomoči.

Branko Pucelj je dodal, da so vzroki za takšne razmere precej v preteklosti. Delovne organizacije, ki so pravočasno predvidele težke gospodarske razmere in si ustvarile svoja obratna sredstva, sedaj lažje prenašajo te težave, kot jih prenašajo delovne organizacije, ki si morajo denar za te namene izposojati v bankah. Spomnil je na KORS, kateremu obresti za obratna sredstva, zagotovljena iz posojil, bremenijo 2 odstotka povprečnega osebnega dohodka zaposlenih.

Skupni dohodek bi bil lahko še večji, toda zmanjšujejo ga obresti za obratna sredstva. Te so bile lansko leto 8%, letos pa so že 11%. To povzroča hude skrbi. V Jelši jim, na primer, zaradi tega primanjkuje 18 milijonov dinarjev.

Potem je razpravljalec spomnil na 6. sklep 16. seje CK ZKJ, ki jasno določa, da morajo delovne organizacije s trajnejšimi motnjami v poslovanju, če ne gre drugače, zamenjati delavce najodgovornejših delovnih mestih... Seveda pa zahteva takšna opredelitev močan kadrovski potencial, torej zadosti sposobnih delavcev, ki naj bi prevzeli zahtevno delo nesposobnih.

Po besedah predsednika izvršnega sveta se je tudi na tem področju premaknilo na bolje, saj se je proti koncu lanskega leta potreba po kadrih bistveno povečala!

Kadrovska krepitev mora biti stalna naloga, ki je najožje povezana tudi z inovacijsko dejavnostjo.

Ko smo v preteklem letu razčiščevali vprašanja, kako razbremeniti gospodarstvo, pa smo bili enotni v zahtevi,

da pri tem ni dopustno zmanjšati obsega pravic delavcev iz naslova družbenega standarda.

Ugotovili smo tudi, da zahtevana analiza po preveritvi zaposlovanja v upravnih organih, zavodih in delovnih skupnostih ni bila odveč. Zato smo ocenili stališče, da mora obravnavati vsako novo zaposlitev v njih izvršni svet skupščine, za pravilno.

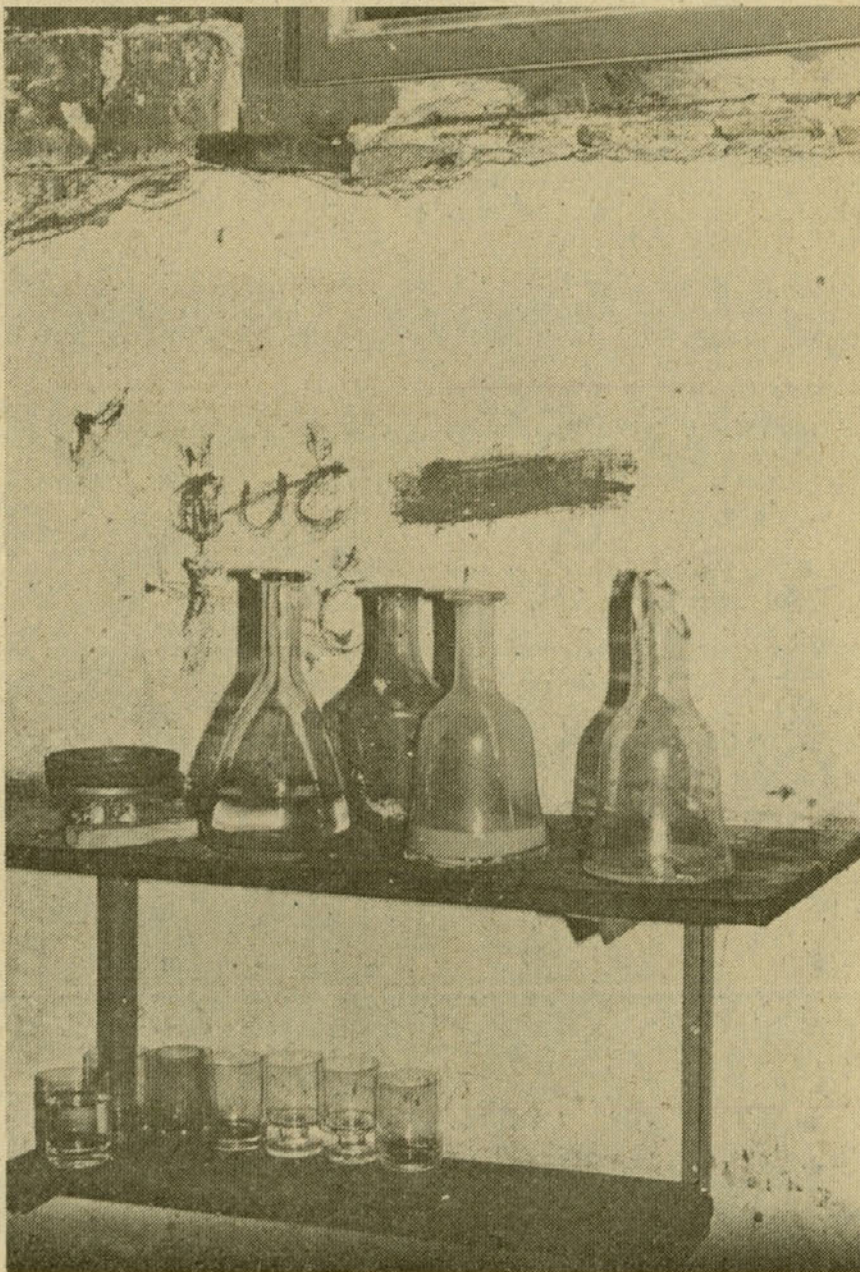
Po besedah predsednika konference Jožeta Božička bi bile lahko v lanskem letu družbenopolitične razmere na območju občine boljše, kot so bile. Ni dovolj le ugotoviti, da so le redki člani zveze komunistov bolj aktivni, da delegatski sistem še ni zaživel, da imamo še vedno opraviti s tehnokratizmom, birokratizmom, oportunistom ipd., da mladina ne dela, kot bi morala dela-

ti! Takšne ugotovitve že kar utrujajo in povzročajo med ljudmi otopelost. Zaskrbljujoče pa je, da je že tudi med komunisti čutiti manjšo motiviranost, saj se od njih zahteva, naj bodo dobri delavci, družbenopolitično aktivni, vzorni tovariši, naj sprejemajo zadolžitve, pri tem pa so vselej izpostavljeni kritiki in navsezadnje še »kaznovani« s članarino.

Manjka nam torej demokratičnih dialogov! Skupaj s sodelavci je treba probleme razčiščevati in jih tudi skupaj odpravljati. Le takšni odnosi bodo krepili ugled zveze komunistov.

Ne postavlja se zaman vprašanje: Kaj je danes z nami? Kaj je z idejno usmeritvijo komunistov? Ali smo enotni? So med nami dvoličneži? Ali smo še sposobni prisluhniti in stvarno

Se vedno ne ravnamo z našimi izdelki tako, kakor bi morali! – foto Z. Novak



presojeti razmere? Ali imamo razvit občutek za probleme, ki ogrožajo naš samoupravni sistem, ki ogrožajo naš družbenoekonomski obstoj?

In odgovoriti bi morali na vprašanje, kaj bo z našo prihodnostjo, z mladino, ki z nezaupanjem zre v bodočnost in se že oprijemlje prek sovražnega tiska popačenih misli o naši revoluciji in povojni dejavnosti!

Nekateri menijo še sedaj, da je kriva za to naša usmeritev, je poudaril Emil Rojc. Po njegovem mnenju je naša ustava iz leta 1974 sedaj zagotovo najboljša varianta ustave na svetu, ki

omogoča vsem delovnim ljudem enakopravno uveljavljanje svojih pravic, ki pa so – seveda – povezane tudi z dolžnostmi. Prav na te pa vse preveč pozabljamo...

O naši samoupravni socialistični ureditvi se danes učijo Kitajci; pročujejo jo v deželah v razvoju, ki iščejo na naših razvojnih poteh in izkušnjah možnosti za še boljše lastne rešitve. Lahko bi povzeli, da sedaj kaj boljšega ni. In če bomo delali vsi, če bomo zares ustvarjalni in zavzeti, kakor zahteva to od nas ustava, bomo tudi ubrali pravo pot. Ta pa po svoji demokratičnosti

zagotovo odgovarja oziroma ustreza večini!

Pomembna naloga vseh komunistov je, biti do skrajnosti kritični do vseh nedoslednosti in do vsakogar, ki ravna v nasprotju s skupnimi interesi, da s širokim osveščanjem ljudi preprečimo lažne ali popačene informacije.

Naj sklenem z besedami Jožeta Božička! Dejal je: »Kljub številnim problemom ne bo odveč, če bomo komunisti med delovnimi ljudmi znali pravočasno spodbuditi domoljubni čut in več patriotizma!«

REMI KOČICA

Naša krajevna skupnost

Prva naloga je bila ureditev razmer

Kar precej časa smo porabili, da smo pripravili poročilo o uresničevanju programa krajevne skupnosti Rogaška Slatina za leto 1984 in predlog programa del za leto 1985...!

Upravičeno so nam krajani očitali, da smo počasni. Moramo pa zapisati, da je bilo potrebnega izredno mnogo truda in naporov, predno smo odpravili nekatere poglede in načine dela, ki so bili v navadi zadnja leta.

Vse preveč je bilo individualnih ali posamičnih akcij, raznih ustnih dogovorov, premalo informiranja in timskega dela, zato je bilo tudi nekaj primerov izredne nediscipline pri financiranju dejavnosti krajevne skupnosti

in zato – seveda – planirane naloge niso bile uresničene. Tudi nezasedeno delovno mesto tajnika je močno obremenilo tedanja predsednika sveta in skupščine, ki kljub požrtvovalnemu delu le nista mogla v celoti nadomestiti odsotnost strokovnega delavca. Med vzroke za takšno stanje moramo uvrstiti še slabo delovanje kar precejšnjega števila delegatov v organih krajevne skupnosti in odsotnosti pomoči odgovornih družbenopolitičnih delavcev

in delavcev v gospodarstvu v Rogaški Slatini!

Kaj vse smo načrtovali?

Razčlenjevati in ugotavljati nepravilnosti ter imenovati posameznike v tem sestavku nimamo namena, saj smo to naredili v razpravah, ko smo analizirali vzroke slabega dela. Zato laho tukaj napišemo, da smo sedaj delo dobro zastavili, da nam služba zadovoljivo deluje in da smo pritegnili k sodelovanju zraven delegatov še vse odgovorne delavce posameznih delovnih organizacij.

Skratka, prepričani smo, da bomo izpeljali naloge, za katere smo se dogovorili, če bo sodelovanje potekalo tako tudi naprej.

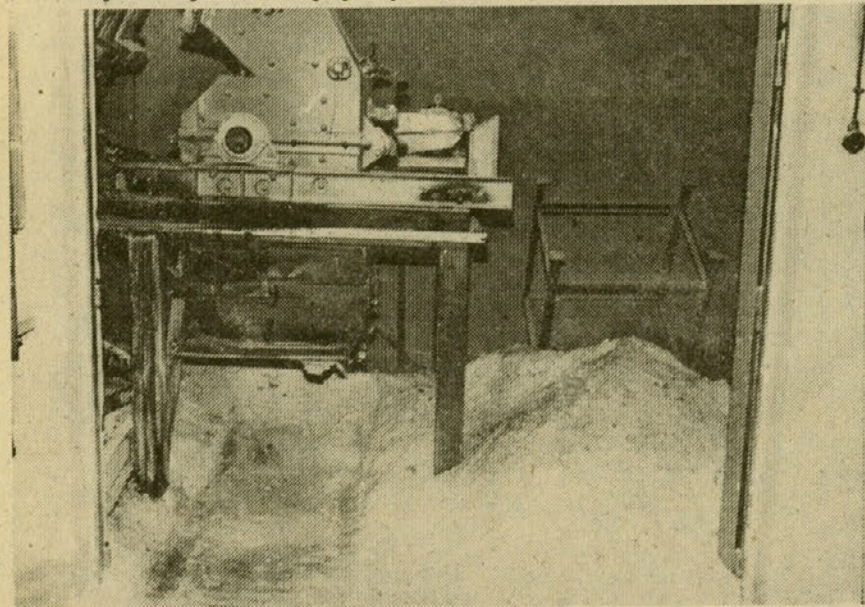
Zaostanek za planom za leto 1984, kakor je razviden iz tabele 1, je odraz stanja razmer, ki smo jih že prej omenili. Plan dohodkov je bil namreč ne-realno ali nestvarno postavljen, saj so bila zajeta sredstva samoupravne cestno komunalne skupnosti, s katerimi krajevna skupnost ne more razpolagati, in prispevki občanov za telefonske priključke, ki so izključno namenski in so prenešeni v Ljubljansko banko!

Pričakovanja se niso uresničila!

Pričakovali smo, da bodo delovne organizacije v celoti izpolnile svoje obveznosti iz samoupravnega sporazuma (1% prispevek iz dohodka), pa so to storile le polovično.

Sredstva iz samoprispevka, ki so bila začasno preusmerjena na račun

S tem strojem zmeljemo vse črepinje in jih vračamo v predelavo – foto Z. Novak



SCKIS, so pritekala neredno. Skratka, disciplina pri izpolnjevanju obveznosti do krajevne skupnosti je bila izredno slaba. Po vsej verjetnosti je vzrok za to v tudi premajhni odločnosti organov krajevne skupnosti in slabi finančni evidenci, v prvi vrsti pa v neodgovornem obnašanju tistih, ki niso redno izpolnjevali svojih obveznosti!

Če iz plana za leto 1984 odstranimo podatke, ki ne spadajo vanj, je bila njegova uresničitev sedemdesetodstotna, kar je še zadovoljivo. Od zbranih 25,836.000 dinarjev je bilo porabljenih 23,388.000 dinarjev, ostanek 2,448.000 dinarjev pa je bil prenešen v leto 1985. To kaže tabela 2!

Med planiranimi deli ni uspela gradnja pločnika in postavitve javne razsvetljave ob Celjski cesti v Ratanski vasi ter nadaljevanje gradnje kulturnega doma, kar je uvrščeno v program za leto 1985!

Program del krajevne skupnosti za leto 1985

Pri sestavljanju programa del za leto 1985 smo v krajevni skupnosti vzeli kot izhodišče, da moramo za redno planiranje del najprej zagotoviti potrebna finančna sredstva. Načelno smo postavili, da moramo vsi, ki imajo finančne obveznosti do krajevne skupnosti te tudi sproti in brez zadržkov

Tabela 1: Planirani in doseženi prihodek krajevne skupnosti Rogaška Slatina za leto 1984 (v dinarjih)

Viri prihodkov	Planirano 1984	Doseženo 1984
Prenos iz preteklega leta	6,500.000	4,212.000
Samoprispevek	9,100.00	7,191.000
Združena sredstva - 1% iz dohodka delovnih organizacij	11,000.000	5,265.000
Sredstva od 0,5% bruto osebnih dohodkov	3,000.000	1,900.000
Turistična taksa	800.000	600.000
Proračun občine	300.000	308.000
Nadomestilo za uporabo mestnih zemljišč	600.000	1.400.000
SCKIS za vzdrževanje poti	700.000-	
Komunalni prispevek od individualnih gradenj	1.500.000-	
Komunalni prispevek od družbenih gradenj	20.000.000	-
SCKIS za asfaltiranje ceste v Žiberniku	3.000.000	-
Prispevki občanov za gradnjo cest	1.000.000	1.460.000
SCKIS ta cesto Jurg-Plat	3.600.000	1.976.000
Prispevki občanov za telefonske priključke	18.375.000	18.375.000
Ostali prihodki	200.000	1.524.000
Skupaj prihodki	79,875.000	44,211.000

izpoljevati, da morajo biti poravnane vse zastarele obveznosti in da bomo dela, ki jih bo opravil SCKIS na območju naše krajevne skupnosti, posebej prikazali.

Na podlagi takšnih stališč smo sprejeli plan prihodkov za leto 1985, kakor ga kaže tabela 3!

Neporavnane obveznosti iz let 1982 in 1983 bodo nekoliko manjše, ker se je pokazalo, da je bil za Steklarno »Boris Kidrič« podatek napačen, saj je bil prikazan tudi dohodek tozda Dekor iz Kozjega.

V aprilu, ko to poročamo, je že vplačanih precej sredstev, dogovorjeno pa je, da bodo delovne organizacije poravnale vse obveznosti iz tako imenovanega enega odstotka od dohodka do konca aprila, ker je to pogoj za nadaljevanje gradnje kulturnega doma.

Zbrana sredstva v letu 1985 bomo pa porabili, kakor kaže tabela 4!

Največ sredstev je letos namenjenih nadaljevanju gradnje kulturnega doma. V preteklem letu na tem objektu nismo nič delali: predvsem ne zaradi izpada sredstev in sofinanciranja telo-

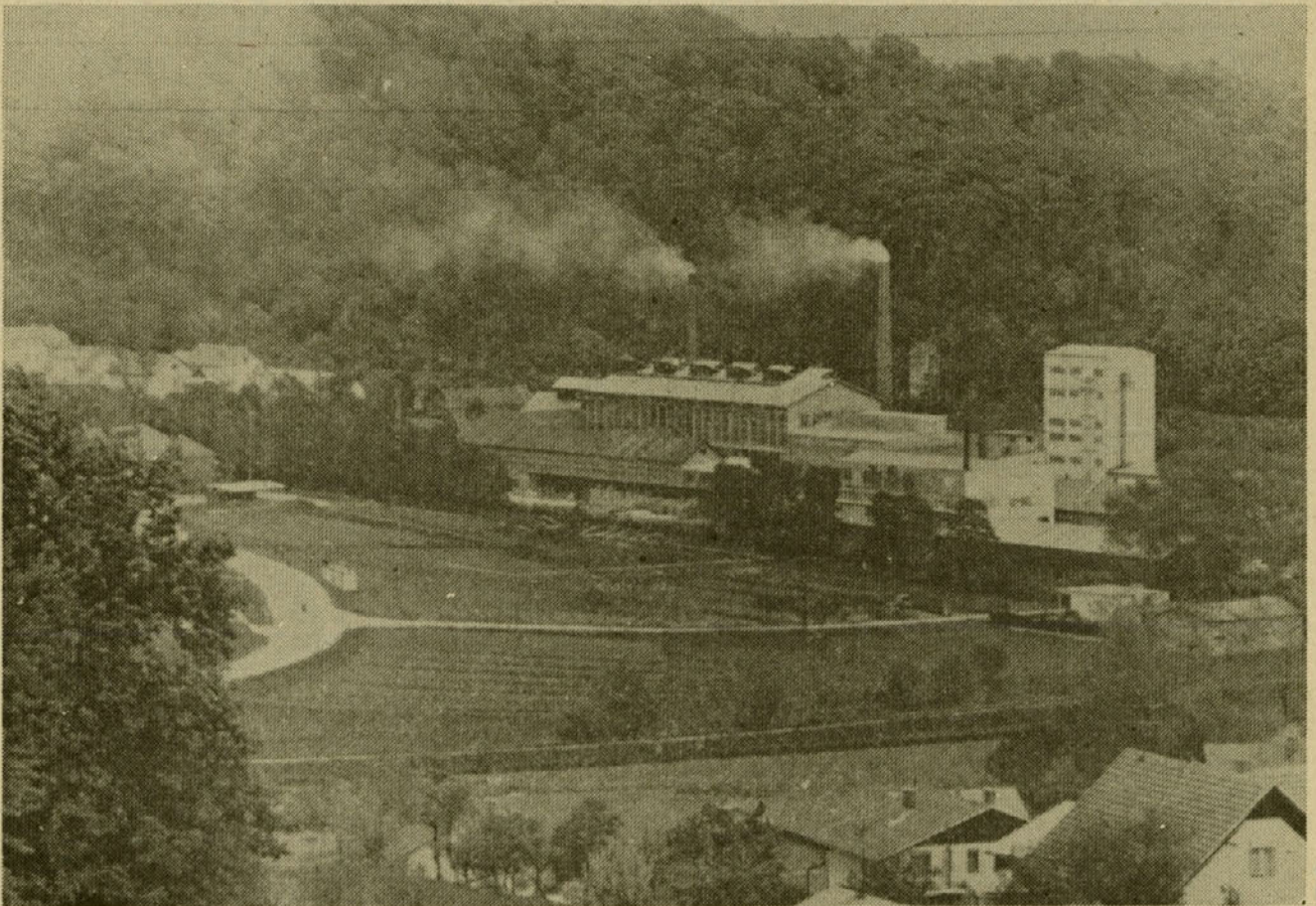


Tabela 2: Odhodki krajevne skupnosti Rogaška Slatina v letu 1984 po namenu

	Dinarjev
Odhodki po namenu	
Železniško postajališče Rjavica	148.289
Avtobusno postajališče Rjavica	390.726
Rekonstrukcija ceste Jurg-Plat	4.609.219
Rekonstrukcija ceste Brestovec-Kamence	3.747.198
Rekonstrukcija odcepa Šerbak	818.479
Rekonstrukcija ceste Trojica-Prnek	994.395
Rekonstrukcija ceste Žibernik	3.847.679
Nabava kabla za javno razsvet. ob Celjski c.	350.000
Vzdrževanje kategoriz. in nekategoriz. cest, javne kanalizacije, asfaltnih površin, mostov, prometne signalizacije in organiz. zimske službe ter čiščenje ceste in ulic	4.073.541
Vzdrževanje javne razsvetljave in stroški tokov	1.522.594
Dotacije in denarne pomoči društvom in družbenopolitičnim organizacijam	281.000
Stroški dejavnosti Krajevne skupnosti	2.604.880
Skupaj	23.388.000

Tabela 3: Planirani prihodki krajevne skupnosti Rogaška Slatina za leto 1985

Viri prihodkov	
Prenos sredstev iz preteklega leta	2.448.000
Neporavnane obveznosti delovnih organizacij iz leta 1982 in 1983 po samoupravnem sporazumu	13.259.000
Obveznosti delovnih organizacij po samoupravnem sporazumu za leto 1984	18.918.000
Sredstva 0,5% od bruto osebnega dohodka	4.800.000
Prispevek za mestno zemljišče	2.200.000
Prispevek Republiške skupnosti za ceste	1.950.000
Prispevek od zaposlenih v drugih občinah	1.600.000
Neporavnane obveznosti SCKIS za leto 1984	8.140.000
Samoprispevek	17.105.000
Lastna dejavnost krajevne skupnosti	1.300.000
Turistična taksa	840.000
Dotacija iz proračuna SO Šmarje pri Jelšah za delovanje delegatskega sistema v krajevni skupnosti	430.000
Združena sredstva dislociranih enot	200.000
Skupaj	73.190.000

vadnice v Ratanski vasi, letos pa naj bi s 55.000.000 dinarjev končali gradbena dela.

Če bi uspeli zagotoviti okoli deset milijonov dodatnih sredstev, bi lahko naredili še fasado, kar bi znatno popravilo slab vtis o objektu, ki ga dobi obiskovalec Rogaške Slatine.

Gradbeni odbor je čvrsto odločen, da bi kulturni dom drugo leto dokončali; seveda ob znatni pomoči kulturne skupnosti Slovenije, saj je vendar že skrajni čas, da tudi mi v Rogaški dobimo delček sredstev, ki jih združujemo. Ne moremo sprejeti sedanje prakse, da ta sredstva namenjamo predvsem

za zelo oddaljen Cankarjev dom, saj si Rogaška zasluži svoj kulturni dom, ki ga nujno rabi, saj se razvija v mesto, obenem pa bo služil še večjemu razmahu turizma. Vsi naši delegati, posebej pa še delegacije kulturne skupnosti, občine morajo to vprašanje postavljati neprestano in vsepovsod, dokler ne bomo dobili tistega, kar nam pripada!

Program del, ki jih bo opravljal SCKIS za našo krajevno skupnost

Zraven sredstev, ki se zbirajo pri samoupravni cestno-komunalni interesni skupnosti in se jih po odgovarjajočem ključu deli na krajevne skupnosti (ta sredstva smo že upoštevali v planu prihodkov za leto 1985), bo ta samoupravna skupnost razpolagala še s sredstvi komunalnih prispevkov od investicij na našem področju in s sredstvi za posodabljanje cest v letu 1985.

Sredstva naj bi zagotovili takole:

- Iz naslova komunalnega prispevka od družbenih gradenj Steklarna »Boris Kidrič« 10.000.000 dinarjev in Zdravilišče Rogaška Slatina 5.200.000 dinarjev, ali skupaj 15.200.000 dinarjev.
- Iz naslova komunalnega prispevka od individualnih gradenj zunaj zazidalnega načrta 1.000.000 dinarjev.
- Iz programa SCKIS za leto 1985 za posodabljanje in rekonstrukcije cest 7.000.000 dinarjev.

Iz navedenega sledi, da bo priliv sredstev za SCKIS iz krajevne skupnosti Rogaška Slatina v letu 1985 23.200 dinarjev in je njihova uporaba z dogovorom zajeta v programu porabe na območju naše krajevne skupnosti.

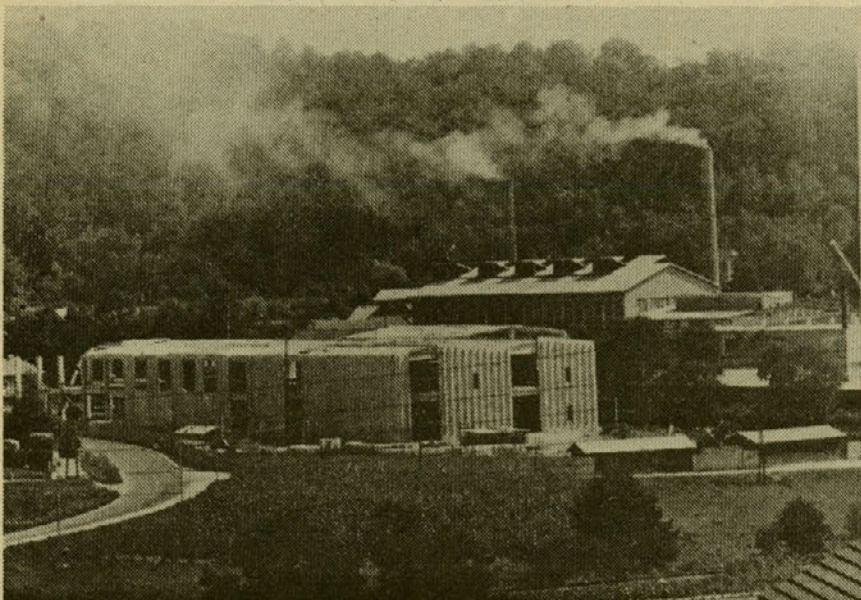
V tem programu pa predvidevamo tole razporeditev:

- Priprava zemljišča po zazidalnem načrtu center vključno z avtobusno postajo 11.000.000 dinarjev,
- Pločnik in javna razsvetljava Celjske ceste ter pločnik Prvomajske ceste 5.200.000 dinarjev,
- Posodabljanje ceste Kamence-Vidovica 7.000.000 dinarjev ali skupaj 23.200.000 dinarjev.

Poleg navedenega pa bo SCKIS nadaljevala dela v zazidalni coni Žibernik (gradnja mostu, gradnja železniškega podhoda z dostopnimi potmi in podaljšanje javne razsvetljave) ter pričel urejati zazidalno cono Tržišče s potrebno infrastrukturo.

Velik problem bo vsekakor plačilo komunalnega prispevka od investicijske gradnje, ki ga morata plačati Zdravilišče (Hotel Sava) in Steklarna. Po samoupravnem sporazumu je komunalni prispevek 12,5% od vrednosti gradbenih del, ta sredstva pa služijo za urejevanje komunalnih zadev v kraju samem. »Nekje je tiho dogovorjeno«,

Nova investicija bo dodobra spremenila podobo naše steklarne.



STEKLAR

Tabela 4: Predvidena uporaba sredstev krajevne skupnosti Rogaška Slatina v letu 1985 (v dinarjih)

Funkcionalni stroški	
- materialni stroški, usluge	1,350.000
- amortizacija	140.000
- potni stroški, dnevnice	100.000
- osebni dohodki, nagrade, prispevki	2,620.000
Skupaj	3,620.000
Vzdrževalni stroški za infrastrukturo:	
- vzdrževanje kategoriziranih in nekategor. cest	2,700.000
- vzdrževanje asfaltnih površin	225.000
- tokovina in vzdrževanje javne razsvetljave	1,980.000
- čiščenje ulic in komunalni nadzor	820.000
- zimska služba	350.000
- prometni znaki in talna obeležba	100.000
- vzdrževanje in obnova mostov in ograj	500.000
- varstvo okolja - očiščevalna akcija	70.000
Skupaj	6,745.000
Dotacije drugim organizacijam in društvom	
- Gasilsko društvo Rogaška Slatina	360.000
- Socialistična zveza delovnega ljudstva	200.000
- Odbor za SLO in DS	50.000
- Ostala društva in organizacije	200.000
- Samoupravni sporazum za Knežec in telovadnico	15.000
Skupaj	825.000
Program novogradenj:	
- Nadaljevanje gradnje kulturnega doma	55.000.000
- Posodabljanje ceste Trojica-V. Rodne	4.000.000
- Posodabljanje ceste Tuncovec - meja KS Stojno selo	1.000.000
- Fina asfaltna prevleka ceste Prnek in odseka Šerbak	1.000.000
- Dojava in postavitve utic za avtobusno in železniško postajališče v Rjavici (3 utice)	500.000
- Dograditev javne razsvetljave Trojica in Partizanska	500.000
Skupaj	62.000.000

da se del teh sredstev lahko porabi za komunalne naprave pri investitorju, drugi del se pa prek SKIS porabi v krajevni skupnosti.

Tako je bilo dogovorjeno, da bo Zdravilišče prispevalo 10 milijonov dinarjev (od tega je že vplačalo 480 tisoč): In prav toliko naj bi vplačala tudi Steklarna... Pri tem pa se je zataknilo. V Steklarni trdijo, da so ta sredstva porabili za gradnjo dela kolektorja, ki je speljan pod novo gradnjo in ki služi za potrebe naselja v Tržišču, za ostal znesek pa so dali SCKIS-u toliko naročil za komunalna dela za njihove potrebe, da bo sredstev iz komunalnega prispevka celo premalo.

S takšnim razmišljanjem se ne moremo strinjati, saj ni podjetje namenjeno samemu sebi, saj delavci, tako kot vsi krajani, uporabljajo vse komunalne usluge v kraju, v katerem živijo. Podjetje velja toliko, kolikor stori za svoj kraj; navsezadnje za svoje delavce!

Vsekakor bo najbolj prav, da se ugotovi gradbeno vrednost investicij in s tem tudi prispevno obveznost. Šele, ko nam bodo poznane te številke, pa se bomo lahko pogovarjali o njihovi porabi. V teh pogovorih pa mora imeti krajevna skupnost enakopravnost s SKIS in investitorjem.

Iz gradiva je razvidno, da vse delovne organizacije, ki ustvarjajo dohodek v Rogaški Slatini, ne plačujejo prispevka od dohodka. To so Trgovsko podjetje Jelša in večina manjših obratov, ki imajo svoja matična podjetja zunaj Rogaške Slatine. Po podatkih gre tu za kakšnih 400 delavcev in to predstavlja pomemben primanjkljaj v

računu krajevne skupnosti. Letos moramo ta problem urediti, hkrati pa se moramo pripraviti za novi sporazum, ki bo zamenjal sedanjega (ta poteče leta 1986) in naj bi zajel slehernega delavca v Rogaški Slatini.

Kaj vse še načrtujemo v krajevni skupnosti

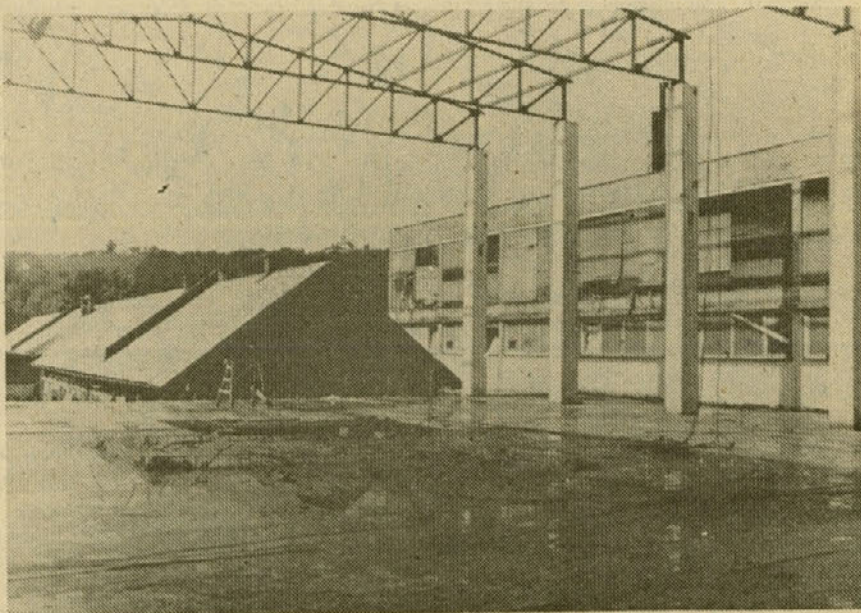
Poleg nalog, ki so direktno vključene v program krajevne skupnosti za dokončanje kulturnega doma rabimo še kakšnih 200 milijonov dinarjev, vključno z vso opremo, imamo še vrsto velikih nalog, za katere bo morala krajevna skupnost prej ko slej prevzeti skrb.

Najbližja je zgraditev avtobusne postaje. Ta bo postavljena na prostoru parkirišča pred Donatskim domom. Računamo, da bo letos narejena vsa projektna dokumentacija, pripravo zemljišča mora opraviti krajevna skupnost oziroma SCKIS, nadaljnjo gradnjo pa prevzame Izletnik. Če bo vse v roku pripravljeno, bo postaja zgrajena v naslednjem letu.

Za prihodnje leto računamo, da bo pričela gradnja objektov v centru, kjer so sedaj samopostrežba, trgovina Boč, delavnice Libele in stari Donatski dom. Tu naj bi dobili nove prostore banka in pošta, povečala naj bi se samopostrežba, dobili bi trgovino s konfekcijo. Vse to bi bilo povezano z avtobusno postajo; seveda ko bo stanovanjska stavba Donatski dom porušena.

V kratkem bodo pripravljene načrti, ki bodo pokazali preureditev tega dela Rogaške Slatine.

Kolektor, ki naj bi zbiral vse odpadne vode v Rogaški Slatini, je pogoj za gradnjo čistilne naprave, ta pa je pogo-



jena z zaježitvijo Sotle in pridobivanjem pitne vode.

To je sicer skupna nalozba Slovenije in Hrvaške in bo pri gradnji čistilne naprave sodelovala tudi sosednja republika, toda kolektor moramo zgraditi sami. Za njegovo gradnjo zbiramo dodatna sredstva med drugim tudi prek cene vode, toda takšen način zbiranja daje preskromne rezultate. Do bršen del kolektorja je že zgrajen iz sredstev vodne skupnosti in SCKIS, kaže pa, da bo morala krajevna skupnost prevzeti večji del stroškov. Seveda kolektor sam še ne bo izpolnil svojo vlogo, dokler ne bo zgrajena tudi sekundarna kanalizacija, ki bo zajela vse odpadne vode, tudi od vsake hiše.

Obvoznica je življenjskega pomena za Rogaško Slatino. Dela sicer zelo počasi napredujejo, ker je pač malo sredstev. Izgleda pa, da bomo lahko letos zgradili drugi del, ki naj bi stal okoli 90 milijonov dinarjev. Del teh sredstev bo prispevala cestna skupnost, del pa naj bi krili iz kreditnih sredstev.

Nekateri krajanji gledajo na to investicijo, kot da je potrebna samo Zdravilišču, kar je res enostransko in sebično razsojanje.

Šele tedaj, ko bomo težke kamione in ostali tranzitni promet odstranili iz naselja, bomo imeli mir in red.

Med mnogimi velikimi nalogami, ki nas še čakajo, so ureditev vseh cest na območju krajevne skupnosti, gradnja športnega centra, za kar bosta morala zagotoviti sredstva predvsem krajevna skupnost in SCKIS, medtem ko bomo gradnjo drugega dela osnovne šole v Ratanski vasi in novo telovadnico pri stari osnovni šoli morali financirati z novim samopriskevkom. Sedanji sa-

mopriskevki namreč poteče v letu 1985.

Ob tej priložnosti bi morali opozoriti na nesnago in onesnaževanje okolja v Rogaški Slatini. Kamioni so parkirani vsepovsod, traktorji in stroji onesnažujejo ceste brez posledic, smeti se odlagajo vsepovsod, okolice delovnih organizacij so navadna smetišča. Svet krajevne skupnosti je čvrsto odločil, da bo posegel po vseh sredstvih, da

prepreči tako samovoljo in neodgovornost.

*Takšnega stanja ni mogoče več tolerirati. Ne samo zaradi gostov v Rogaški Slatini, temveč predvsem zaradi nas samih, našega zdravega okolja in lepšega življenja.

LADO TKAVC,
predsednik skupščine
krajevne skupnosti Rogaška Slatina.

Razpis nagrad in priznanj »Inovator 1985«

Prijavni rok do 1. avgusta letos

Občinska raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah objavlja razpis o podelitvi nagrad in priznanj »Inovator 1985«.

Za nagrado »Inovator 1985« laho kandidirajo delavci v združenem delu občine Šmarje pri Jelšah, ki so v letu 1984 in do polletja 1985 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli in vzorci, tehnične in druge izboljšave).

Kandidate za nagrado lahko predlagajo: komisija za inovacije ali drugi odbori za inventivno dejavnost v tozdih ali delovnih organizacijah; delavski svet tozdov ali delovnih organizacij, družbenopolitične organizacije, koordinacijski odbori za stabilizacijo na vseh ravneh, strokovne službe tozdov ali delovnih organizacij in posamezniki.

Prijava v pisni obliki mora vsebovati:

- osebne in splošne podatke prijavitelca,
- kratek opis ali risbo prijavljene inovacije,
- podatek za vrednotenje inovacije, prihranek, izvirnost,
- pogoji nastanka, pomembnost za stabilizacijo.
- dokazilo, da je inovacijo obravnavala in priznala pristojna komisija, odbor ali drugi pristojni organ tozda oziroma delovne organizacije.

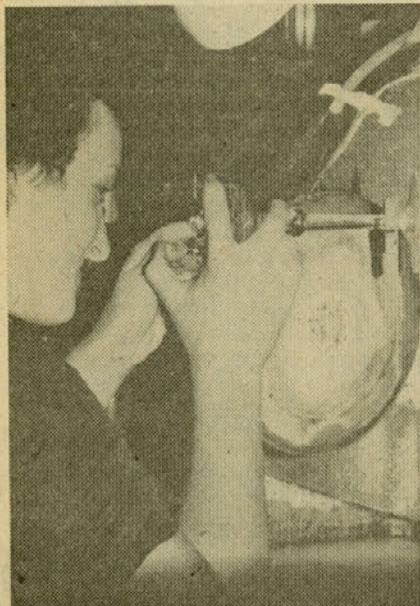
Na predlog razpisne komisije in na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj (inovator) bosta občinska konferenca SZDL in raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah podelili največ 5 nagrad s priznanji ter 10 pisanih priznanj.

Višino nagrade določi komisija.

Prijave sprejema občinska raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah do 1. avgusta 1985.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na občinski raziskovalni skupnosti Šmarje pri Jelšah (skupne strokovne službe SIS, telefon 821-212, pri tov. Kampuš).

Posamezniki lahko nastopajo tudi z več inovacijami v istem letu. V tem primeru bo ovrednotena vsaka inovacija posebej!



Pomembna pridobitev krajanov Rogaške Slatine

Imamo moderno telovadnico!

V soboto, dne 13. aprila, so krajanje Rogaške Slatine, še posebej pa otroci, končno dočakali prepotrebno novo telovadnico v Ratanski vasi. Z njeno otvoritvijo je končana druga etapa prva faze gradnje šolskega kompleksa.

Celotni šolski kompleks obsega gradnjo šole s telovadnico za 750 otrok. Prva gradbena faza je potekala v dveh etapah. Da bo investicija končana in da bo objekt dobil končno funkcionalno celoto, bo treba letos in prihodnje leto zgraditi v drugi fazi še 12 učilnic za višjo stopnjo.

Večini krajanov je znano, da je bila gradnja šolskega kompleksa planirana v tem srednjeročnem obdobju z enoletnim zamikom do konca leta 1986, ko poteče z referendumom izglasovan samoprispevek. Ta referendum je v občini Šmarje pri Jelšah že tretji in je med najvišjimi SR Sloveniji. Izpričuje voljo in željo občanov po napredku, boljših pogojih za razvoj in rast otrok. Je pa tudi osnova za naš boljši jutri in ta odredanja se bodo bogato obrestovala.

Upoštrevane pobude in želje krajanov...

Idejno zasnovano celotnega kompleksa in projekte za prvo etapo gradnje šole je izdelal Ing. biro Maribor. Po dokončanju prve etape in svečani otvoritvi, ki je bila za občinski praznik leta 1982, so se začele priprave za gradnjo telovadnice. V idejni zasnovi in tudi planskih aktih je bila predvidena telovadnica po šolskih normativih v izmeri 1.130 m². Že pred pripravami so se krajanje in delovne organizacije Rogaške Slatine zavzeli, naj bi bil objekt večji, da bi služil tudi potrebam kraja. Odbor, ki je vodil gradnjo telovadnice, se je zavedal, da bi takšne želje povzročile močno odstopanje od plana in da brez dodatnega zbiranja sredstev objekta ne bi bilo mogoče dokončati. Po obširni razpravi v krajevni skupnosti in delovnih organizacijah pa je ideja dobila podporo in zagotovila, da bodo dodatna sredstva zagotovljena - delno v programu krajevnih skupnosti, delno pa s samoupravnim sporazumom o sofinanciranju, ki so ga sklenile vse delovne organizacije v Rogaški Slatini.

Na razpisano natečaj za projekte, so se odzvali Ing. biro Maribor, IBT Ljubljana, IBT Trbovlje in Ambient Ljubljana. Po prispelih ponudbah je grad-

beni odbor ob konzultaciji s športnimi delavci in predstavniki delovnih organizacij odločil, da je ponudba Ambienta Ljubljana najboljša. Zanimivo pa je, da je idejni načrt delo krajana Rogaške Slatine Uroša Birse, dipl. inž. arh., kar kaže, da pozna želje in potrebe krajanov.

Nekaj podatkov o telovadnici

Igralna površina dvorane meri 1.284 m². V pritličju so trije kabineti, v nadstropju pa so dva kabineta, bolniška soba in prostor z vgrajenimi inštalacijami za bife ter galerija v izmeri 393 m², ki je z zaveso pregrajena od glavne dvorane.

V glavni dvorani so posamične tribune s 392 sedeži, na galeriji pa je možno namestiti še dodatne pomožne tribune s 308 sedeži. V dvorani so označena igrišča za roket, košarko, tenis, odbojko in badminton. Z dvema pregradnima zavesama so počez kar

tri košarkarska igrišča. Telovadbo imajo tako lahko hkrati štirje razredi.

Pri oddaji del je bil izbran najboljši ponudnik Ingrad Celje, tozdr Gradbeništvo Rogaška Slatina, ki je objekt dokončal v pogodbenem roku. Investicijska vrednost objekta je 101.000.000 dinarjev, od tega: gradbena, obrtniška in instalacijska dela 89.000.000 dinarjev, nadzori in projektna dokumentacija 3.000.000 dinarjev in oprema 9.000.000 dinarjev.

Sredstva za to investicijo smo zagotavljali iz naslednjih virov: združen občinski samoprispevek 51%, združena amortizacija osnovnih šol 33%, samoprispevek KS Rogaška Slatina 7% in združena sredstva delovnih organizacij 9%.

Cena za kvadratni meter površine skupaj z opremo je 44.000 dinarjev. Med potekom cele gradnje pa je bilo dodatnih del in razlik v ceni manj kot 10%, kar je dokaz v veliki izvajalčevi in arhitektovi prizadevnosti.

Telovadnico sta opremila Slovenjales Maribor in Elan Begunje. Delovne

Kritika...

Krajši konec je ponovno naš!

Tako sem končal sestavek v februarjem Steklarju pod naslovom »Kolikokrat pripravnik!« Sedaj pa pod tem naslovom nadaljujem!

Že dolgo se ubadamo s problemi, ki so povezani s steklarskim tehnikom. Zelo me je začudilo in razjezilo, ko sem v istem Steklarju prebral, da bodo morali bodoči tehniki opravljati še kup izpitov, predno se vpišejo v oddelek. Moje in ne samo moje mnenje je, da je bila šola dolžna uvesti te predmete v predmetnik drugega oz. tretjega letnika za tiste, ki so se odločili za tehnike. Ker šola tega ni storila, moramo opravljati sedaj še izpite! Mislim, da je to posledica nepravčasno pripravljenega programa.

Sestavek je sicer kratek, mislim pa, da pove dosti in da narekuje razmislek...?

Kakorkoli se obrnemo, vselej potegnemo krajši konec!

Živel krajši konec!

DARKO RUPRET

organizacije so po samoupravnem sporazumu nakazale dosedaj 60% sredstev, prepričani pa smo, da bodo razliko poravnale v najkrajšem času.

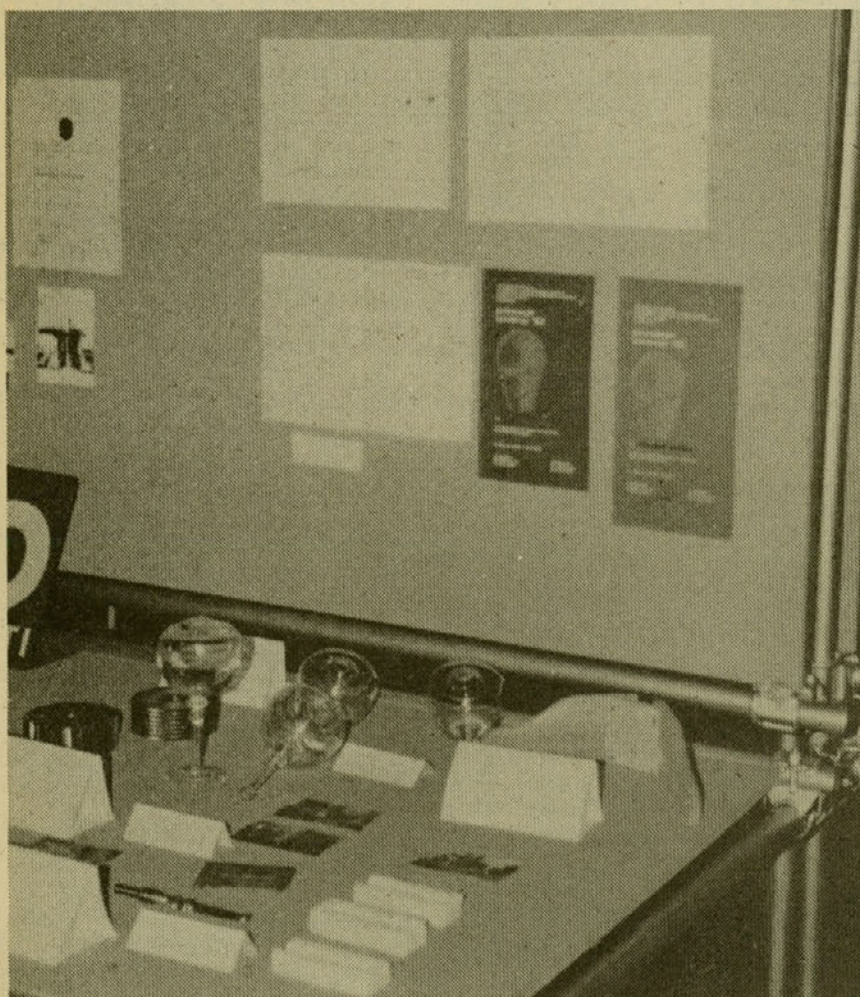
Ob otvoritvi nove telovadnice se je slavnostni govornik predsednik gradbenega odbora Dominik Leskovar zahvalil delovnim kolektivom osnovnih šol v občini, krajevni skupnosti Rogaška Slatina in delovnim organiza-

cijam Rogaške Slatine za finančno pomoč. Prav tako je poudaril velike zasluge članov gradbenega odbora, projektanta Uroša Birsar in graditelje tozda Gradbeništvo, Ingrad Celje, Rogaška Slatina, za pravočasno dokončanje investicije. Zraven vseh navedenih pa je posebej pohvalil Franca Drobnetarja, ki se je pri vodenju te investicije izjemno izkazal.

Na koncu je govornik poudaril: »Želimo, da bi bil ta objekt ponos Rogaške Slatine, saj smo dokazali, kako je možno s skupnimi močmi uresničiti zastavljeno nalogo. Omogoči naj uspešen pouk telesne vzgoje učencem osnovne šole, razvija telesno kulturne in športne igre ter nudi mnogo prijetnih ur krajanom in gostom pri športni rekreaciji«.

O inovacijah...

Kaj so: izum, model in vzorec, tehnična izboljšava, koristni predlog in patent?



Ob pogovorih z delavci iz neposredne proizvodnje sem pomislil, da bi morali tudi širšemu krogu naših bralcev predstaviti pojem INOVACIJA.

Ta izraz smo pričeli, kot mnoge druge tujke, uporabljati v naši družbeni praksi, ne da bi se potrudili poiskati ustrežnejši in morda dostopnejši izraz za širšo rabo.

Svoje poreklo ima izraz **inovacija** v izrazu **invencija**, kar pomeni novo znanje in nove zamisli, ki se porajajo pri opazovanju okolice in razmišljanju, kako bi se dalo obstoječe razmere in obstoječe stanje izboljšati ter prilagoditi posebnim pogojem. S tehniškega vidika je invencija zamisel o novi napravi, proizvodnem postopku ali uporabi proizvodov v nove namene.

Inovacija je torej proces, v katerem se uporabi znanje na osnovi invencije in uvede nov proizvod ali nov tehnološki postopek v gospodarstvo. Lahko pa bi razložili ta pojem tudi takole: Delati nove stvari, ki so že narejene, na nov način. Inovacija pa lahko pomeni tudi uresničitev novih idej v proizvodnji in prodaji proizvodov ter nasploh v organizaciji poslovanja delovne organizacije... Inovacija je torej proces, ki vključuje praktično uporabo odkritij – lastnih in tujih – za ekonomično proizvodnjo in za doseganje drugih ciljev, na primer: izboljšanje delovnih pogojev.

Inovacija vodi bodisi do ustvaritve novega proizvoda ali pa do zmanjšanja

proizvodnih stroškov za že uvedene proizvode.

Namen množičnih inventivno-inovacijskih procesov je, da se z njimi pridobiva široke ljudske množice za doseganje največjih možnih gospodarskih učinkov in za sprožanje največjih možnih človeških sposobnosti na delovnih mestih med delovnim časom pa tudi zunaj njega, torej tam, kjer človek preživlja svoj prosti čas.

V pravilniku o inventivni dejavnosti naše steklarne najdemo več inovacijskih oblik in sicer:

- izum
- model in vzorec
- tehnično izboljšavo
- koristni predlog

Seveda so med številnimi oblikami inovacij najpomembnejši **izumi**. Izum predstavlja novo tehnično rešitev do-

ločenega problema in ga je mogoče uporabiti v industriji ali v kakšni drugi gospodarski dejavnosti. O tem govori tudi zakon o patentih in tehničnih izboljšavah (Uradni list SFRJ št. 44/1960 in št. 28/62). Z gospodarskega stališča je izum najvišja oblika ustvarjalno-tehničnega napredka, saj predstavlja kakovostno novo stanje tehnike.

Model in vzorec sta značilnost neke steklarske branže. To je plod ne le tehničnega dela, ampak je tudi plod umetniškega snovanja posameznikov ali skupin. Modeli in vzorci predstavljajo združitev tehnično uporabnih in estetskih vrednosti v eno celoto.

Tehnična izboljšava pomeni tehnično rešitev, doseženo z racionalno uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov, s katerimi se dosega boljšo kakovost proizvodov, prihranek na materialu in energiji, boljšo kakovost proizvodnje in boljšo

varnost pri delu (Uradni list SFRJ št. 44/60 in št. 28/62).

Koristni predlog je ob tehnični izboljšavi najpogostejša oblika inovacij v naši delovni organizaciji. Koristen predlog torej pomeni racionalno rešitev ali opravljanje katere koli funkcije v organizaciji združenega dela in kar v smislu predpisov ne štejemo med izume ali tehnične izboljšave. Med koristne predloge spadajo med drugim tudi predlogi za izboljšanje organizacije dela in poslovanja.

Prav je da omenimo še **patent**, ki je tudi omenjen v pravilniku o inovacijski dejavnosti v naši delovni organizaciji! To je varstveno pismo, listina, ki daje iznajditelju izključno in prednostno pravico. Predstavlja pravno zaščito pravice do izuma, ki je prijavljen ali priznan po pristojnem organu, to je Zvezni zavod za patente v Beogradu. PETER RASPOTNIK

Kadrovske zanimivosti

V marcu 1806 delavcev

V Steklarni »Boris Kidrič« je bilo konec marca zaposlenih 1806 delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 491, v tozdu Dodelava 191, v tozdu Kristal 429, v tozdu Dekor 197, v tozdu Servisne dejavnosti 83, v tozdu Delavska restavracija 24, v tozdu Naše staklo 13, v tozdu Dalmacijakristal 106, v tozdu Tehnokristal 77 in v Delovni skupnosti skupnih služb 195. Med nas je prišlo 36 novih delavcev, zapustilo pa nas jih je 7.

Prišli

V marcu so prišli v posamezne tozde: **Osnovna izdelava** za ključavnikarje: Branko Ivič, Mladen Jutriša in Berislav Močnik; za krogličarje: Miroslav Balon, Cvetko Dimec, Jože Lah in Albert Rep; za odnašalce: Dragutin Bedenikovič, Zvonko Boršič, Stanko Cajzek, Štefan Kučič, Vincenc Mikolič in Silvo Planinšek; za pripravnike II. stopnje: Anton Juraj, Vladimir Križan in Ervin Nežmah ter za šamoterja Anton Murko, ki je bil premeščen iz tozda Servisne dejavnosti; v tozdu **Dodelava** za brisalke stekla: Sonja Černoša, Ksenija Čoh, Zora Hunski, Marija Prgin in Štefanija Špoljar; v tozdu **Kristal** za steklobrusilca I Branko Posilović in za steklobrusilca II Marko Kidrič in Franc Strašek; v tozdu **Dekor** za brusilca II. delovnega področja Milan Polutnik, za brusilca v grobi brusilnici Jože Klaužar, za ključavničarskega dežurnega delavca v vzdrževanju Rafael Zupanc in za pripravnike II. stopnje: Franc Amon, Mihael Jazbec, Franc Kovačič, Levko Maček, Rado Polutnik, Borut Preskar in Karel Rebersak;

v tozdu **Servisne dejavnosti** za električarja Franc Golob in za dežurnega električarja I Ivan Žgajner, ki je bil premeščen iz tozda Osnovna izdelava; v **Delovno skupnost skupnih služb** za analitika za študij časa in dela I ter prevzemni kontrolorki Danica Koražija in Vida Mikša, premeščeni iz tozda Dodelava, ter za skladiščnega delavca Vinko Fric.

Vsem novim sodelavcem želimo čim bolj uspešno delo in da bi se prijetno počutili v novem delovnem okolju!

Odšli

V marcu so nas zapusili: iz tozda **Osnovna izdelava**: krogličar Alojz Tramšek, ki je umrl in odnašalec Mirko Barič, ki je bil izključen, medtem ko je bil Ivan Žgajner premeščen v tozdu Servisne dejavnosti; iz tozda **Dodelava**: rezalka stekla Alojzija Čoh, ki se je invalidsko upokojila, medtem ko sta bili brisalca stekla Danica Koražija in vezalka stekla Vida Mikša premeščeni v delovno skupnost skupnih služb; iz tozda **Kristal** pomočnica I Marjana Kahrmanović, ki je bila pre-

meščena v delovno skupnost skupnih služb; iz tozda **Dekor** brusilka II. delovnega področja Marija Kolar, ki je odpovedala delovno razmerje; iz tozda **Servisne dejavnosti** zidar Anton Murko, ki je bil premeščen v tozdu Osnovna izdelava, in iz **Delovne skupnosti skupnih služb**: glavni analitik za študij časa in dela Franc Sajko po odpovedi, pripravnica III. stopnje Aleksandra Turnšek zaradi poteka določenega delovnega časa ter skladiščna delavka Ivica Lorber zaradi izključitve.

Rodili so se

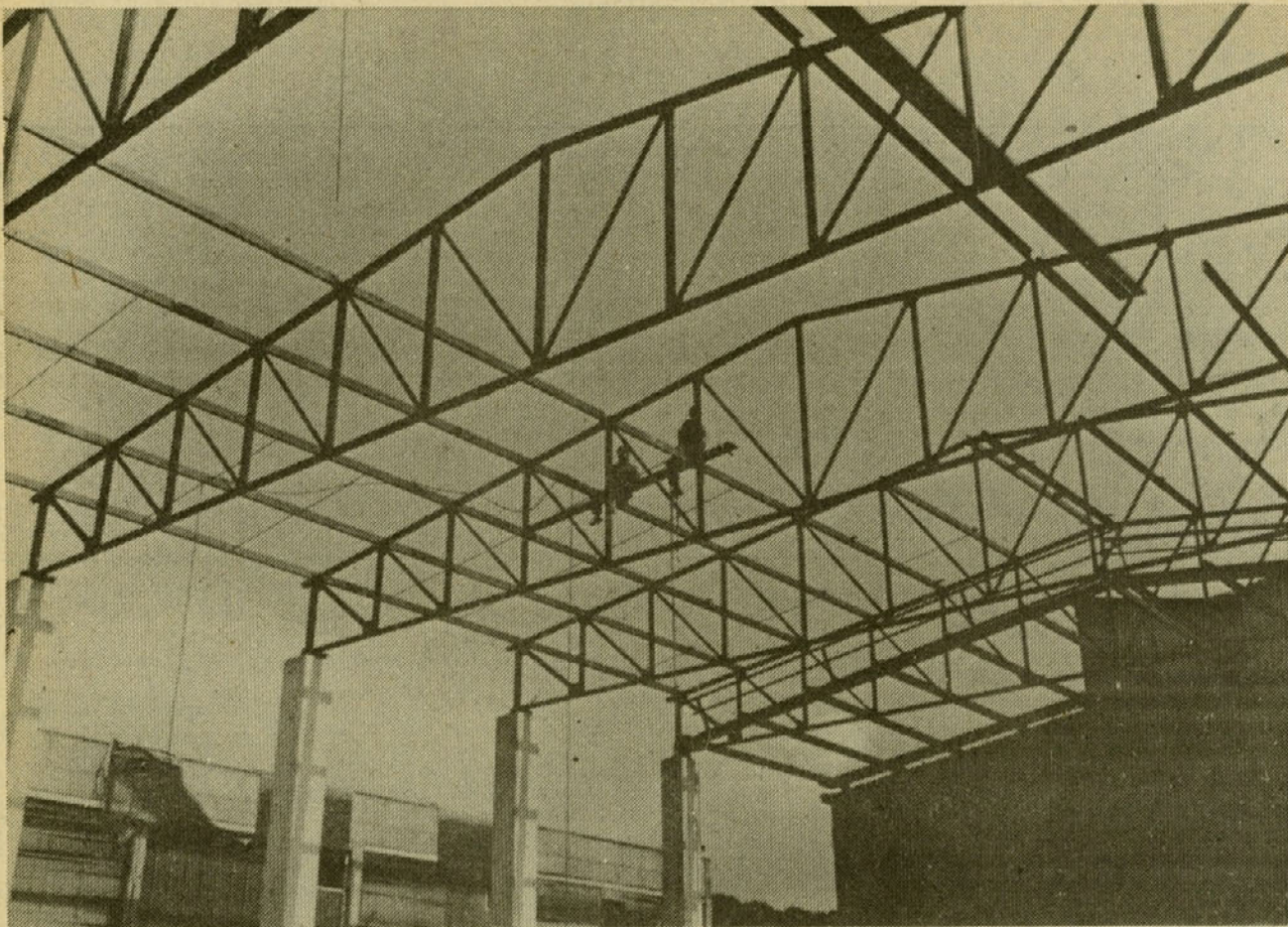
V marcu so se rodili našim sodelavkam in sodelavcem: Ivica Gajšek – Stjepanov sin, Karmen Gobec – Jožičin sin, Jožica Hladin – Jožefova hči, Zlatko Kecur – Brankin sin, Rok Kotnik – Štefkin sin, Darko Masnec – Millčin sin, Robi Pongrančič – Vinkov sin, in Izabela Popovec – Jagodina hči.

Vsem staršem čestitamo za veseli dogodek, novorojenčkom pa želimo mnogo lepega v življenju!

Poročila se je

V marcu se je poročila Milena Kučič – poročena Pupaher! Mladoporočenki čestitamo in ji želimo na novi življenjski poti kar največ prijetnega!

ZDENKA GORENC



Umetnost v »Dekorju«

Jože Horvat-Jaki

Ko je prišel glas o njem v »Dekor«, so nekateri pomislili na Jakca, Titovega portretista, drugi so vprašujoče gledali, le kdo je to. Tu in tam pa je bilo videti tudi koga z muzajočim nasmehom. Ta čuden slikar s še bolj čudnimi slikami!

Tudi sam nisem imel prave predstave o popularnem umetniku, čeprav poznam nekaj njegovih del že precej časa. Ko sem prišel v stik z njim, pa mi je bilo v trenutku jasno. Jože Horvat-Jaki je - Jaki.

Ob njegovih grafikah sem se spraševal o njihovi vsebini in avtentičnosti, pristnosti. Kot da bi se prikazoval v njih kje Picasso, drugje Boccioni in Dali. Daljevo oko časa kaže le nekaj ur drugam... Iz Jakijevih upodobitev veje sodobnost. In naj je jemal kjerkoli, s svojo silovito življenjsko energijo je postal močnejši. Jaki, on sam.

Preprost človek se bo izgubil v njegovih krivuljah in zmajeval z glavo ob disproporcijah ali nesorazmerjih in ab-

surdnosti ali nesmiselnosti čudnih figur. Izgubil se bo v teh bežečih linijah. Jaki trdi, da je smisel slike opisovati z besedami nevarno. Beseda je izrazno sredstvo pisateljev, slika govori sama, z vizualnim učinkovanjem. Ali so slike Jožeta Horvata njegova videnja resničnosti, ali so to njegove blodnje ali abstraktna, odmišljena upodobitev življenja in njegovih protislovij? Kdo ve... Ve on?

Vsekakor sta v Jakijevih delih vidna velika ihta sporočanja in neizčrpen življenjski naboj. To spoznanje mi je pomagalo, ko sem poskušal prenesti njegovo grafiko v steklo.


Dogovorili smo se. Saj so brusilci kristalnega stekla in ljubosumno skrivnostni graverji že davno želeli steklu dati pečat umetniškega. Po njihovih sledeh smo morda danes uresničtvi te želje bliže kot tedaj, ko so bile upodobitve izključno rutinirani posnetki realnosti, stvarnosti, največkrat še krepko »poštirkani«.

Vsekakor je delo z umetnikom Jakijevega kova' za steklarja velik izziv. Motiviko Jakijevih del in reprodukcije že precej časa predstavljata keramična in tekstilna industrija. Umetnikova vitalnost in prodornost sta omajali enosmernost industrijskega proizvodnje. Z umetniškimi upodobitvami oplemeniteni materiali pa so svojstven pojav v današnjem času. Zbližujejo materialnost in duhovitost; na najneposrednejši, zanimiv in povsem praktičen način soočajo proizvajalca, kupca in umetnika.

Nad svojimi deli, ki smo jim v steklu dali tretjo dimenzijo in prav neverjetne igre kontrastov, je bil avtor očaran. Želimo, da na naši začetni poti ne bi omahovali ali je celo zapustili, saj mora Steklarna »Boris Kidrič« z velikim količinskim skokom še bolj skrbeti za pestrost in ekskluzivnost svoje ponudbe.

FRANC ČERNELIČ

Nagradna križanka št. 126



	FOSFOR	GLINENA PIŠČALKA	GLAVNO MESTO KUDE	TUREK	TOVARNA PISAČ V MIRNI	VRANJE	DUŠIK	VRSTA PALME	DVOJNA POTEZA PRI SAHU	NADALJEVANJE GESLA
	VNETJE SLUZNICE						PODZEMNI HODNIK IZUMRLO GOVEDO			
	REKA V ANGLIJI						DODATEK JEDEM (TOVARNŠKO IME)			
	DEL TELESA						POVELJE LUKA NA JUGU ITALIJE			
	INDUSTR. NAFTNE HUDBOJNA					DEL GLAVE SEPTENBER				
STEKLAR	NEGATIVNA ELEKTRODA	NEPROFESIONALNALEC	TEŽKO Kladivo	ZNANA ŽENSKA OBDOBJE				KRATICA ZA: IN TAKO DALJE	ANTON POLENEC DELAVEC V GRANIRNICI	
TOVORNINA ŽIVAL V PUŠČAVI					MESTO V BOSNI	KRAJ POD FRUŠKO GORO FINSKO JEZERO				POLMER OLJKIN PLOD
GRENAK APERITIV					DOLGAR. REVOLUCIONAR VELIKA TRSOVINJA					
ŽIVALSKA NOGA					BABICA KRATICA ZA: NAMESTO		ŠPANSKI SLIKAR OČE			
PESTNER				PRESKRBA				ČISTILO ZA POSODO		
KOS CELOTE				OKRASNI KIP KRILATEGA DEČKA				PEVKA SRŠEN		
NAPLJAČILO				VRSTA OBLACILA				PARADIZ		

Med reševalci nagradne križanke št. 126 bomo z žrebom razdelili za 400 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva časopisa »Steklar«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vhodu v Steklarno. Pri tem pa ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešitvijo križanke: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 126! Rešitve je treba oddati najpozneje do 15. maja.

Tokrat je prispelo izredno veliko število rešitev nagradne križanke. Žreb je takole razdelil nagrade za reševalce nagradne križanke št. 125: prvo nagrado 200 dinarjev prejme Matej Bedenik, drugo nagrado 160 dinarjev prejme Škorjanc Dolo, tretjo nagrado 130 dinarjev pa prejme Samo Sitar. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke; št. 125: - vodoravno: trobenta, ročaj, radirka, M, seno, atek, letenje, par, košute, ČA, E, koronarka, B, zavarovalec, PA, katoličan, Bil, maratonec, krat, I, tragik, krona, Ate, niz, Ramiz, Meka, jelševina, Insa, ambasador.
UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Župančič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2000 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.